

TEATR POLSKI

**W CIESZYNIE
I BIELSKU**

POD DYREKCJĄ
STANISŁAWA
KWASKOWSKIEGO

**SEZON
1945/46**

PROGRAM

CENA 2 ZŁ

DRUKARNIA CIESZYŃSKA R 5341/53

Na otwarcie sezonu „Teatru Polskiego w Cieszynie i Bielsku“

Po kilkuletniej przerwie, spowodowanej pożogą wojenną i okupacją naszych ziem przez rozpasaną hordę krzyżacką, „Teatr Polski w Cieszynie i Bielsku“ rozpoczyna swoją działalność.

Jest to moment historyczny, bowiem teatr nasz jest pierwszym stałym teatrem polskim w Cieszynie i Bielsku.

Przed wojną miasta te obsługiwał zespół katowicki, względnie inne, zjeżdżające tu od czasu do czasu na gościnne występy.

Teatr taki — rzecz oczywista — mógł powstać jedynie przy pełnym poparciu centralnych władz i zapewnieniu stałej troskliwej opieki, jaką władze otaczają sztukę w odrodzonej demokratycznej Polsce.

Nieodzownym jednak warunkiem trwałego rozwoju teatru jest pełne zrozumienie u wszystkich warstw społeczeństwa dla znaczenia sztuki teatralnej w życiu kulturalnych narodów.

To też zwracamy się na tej drodze z gorącym apelem do Społeczeństwa, by przez jak najliczniejszą frekwencję poparło wysiłki kierownictwa i zespołu naszego teatru.

Mimo, że władze — jak już wyżej nadmieniliśmy — roztaczają nad teatrem troskliwą opiekę, — tegoroczny sezon rozpoczynamy w stosunkowo bardzo ciężkich warunkach, gdyż wojna i w tej dziedzinie poczyniła kolosalne spustoszenia: brak dostatecznej ilości wykwalifikowanych pracowników, odpowiednich sztuk, zniszczenie bibliotek, dekoracji, kostiumów, dewastacja innych materiałów pomocniczych, brak odpowiednich mieszkań dla personelu teatralnego, kwestia opału i aprowizacji.

Są to wszystko trudności, które staramy się usunąć z obranej drogi w miarę naszych sił i możliwości.

Spostrzeżenia, poczynione w ubiegłym sezonie we wszystkich miastach Polski, wskazują nam na znamienne, a zarazem radosny fakt wzrostu frekwencji publiczności teatralnej. Wszystkie odłamy społeczeństwa, a zwłaszcza masy robotnicze i młodzież szkolna, garnać się poczęły do teatru.

Teatr demokratyzuje się. Społeczeństwo nasze łaknie dobrego widowiska scenicznego, a ambicją naszego teatru będzie dać takie widowisko społeczeństwu.

Otwieramy szeroko bramy teatru i, uwzględniając obecne warunki materialne, zapraszamy do niego jak najszersze masy publiczności po bardzo przystępnych cenach.

Teatr nasz będzie nie tylko miejscem prawdziwej rozrywki, ale i szkołą obywatelską i kuźnią kultury i ducha polskiego. Działalnością swoją obejmie — poza Cieszynem i Bielskiem — także i inne miejscowości, jak Skoczów, Ustroń, Wisła. A kiedy sprawy graniczne z bratnią Republiką Czechosłowacką będą definitywnie załatwione, zawitamy również do miast i miasteczek po tamtej stronie Olzy.

Sezon rozpoczynamy wystawieniem komedii Al. Fredry: „Pan Jowialski“.

Utwór ten napisał Fredro w r. 1832 i mimo że sztuka ta obchodziła już setną rocznicę swoich narodzin, dziś jest aktualna i zdobywa publiczność galerią kapitalnych typów i nieprzebrany zasobem humoru. Arcydzieło to w swoim czasie wywołało obszerną dyskusję i sprzeczne komentarze. Stanisław Tarnowski w r. 1876 nazwał Jowialskiego „najmilszym w świecie staruszkim“ i cały utwór widział jako pogodną komedię, natomiast prof. Chrzanowski charakteryzuje tę postać następująco: „ciasnota, skostnienie, beznamiętny optymizm, zdrętwienie w martwych prawdach.“

Zdaniem prof. Kucharskiego, Fredro, pisząc tę komedię po upadku powstania listopadowego, w okresie największego znikczemnienia społeczeństwa w Galicji, chciał swoją sztuką zbudzić z błędnego letargu śpiących rodaków. Zdaniem tej grupy komentatorów „Pan Jowialski, jest krwawą satyrą, a nie pogodną komedią.

Tak sprzeczne były zdania komentatorów, że nawet znakomity znawca teatru Boy-Żeleński przyznał się, że utwór, który niegdyś zdawał mu się tak jasnym i prostym, stał się skomplikowany i zagadkowy bardziej od Hamleta. I nazwał Jowialskiego sfinksem naszej literatury.

Niezależnie od sprzecznych komentarzy co do tego, jak należy rozumieć ten utwór, „Pan Jowialski“ nie przestaje być arcydziełem naszej literatury scenicznej, co zdecydowało o wyborze tej sztuki na inaugurację pierwszego sezonu stałego „Teatru Polskiego w Cieszynie i Bielsku“.

Inscenizacja w reżyserii Stanisława Skalskiego poszła po linii udostępnienia i łatwiejszego zrozumienia utworu.

Wierzmy, że nasza placówka należycie wywiąże się ze swego zadania i w tym przekonaniu rozpoczynamy pracę.

PAN JOWIALSKI

KOMEDIA W 5 ODSŁONACH

ALEKSANDRA FREDRY

O s o b y :

Pan Jowialski	STANISŁAW SKALSKI
Pani Jowialska, jego żona . .	HELENA ŚWIĘCICKA
Szambelan i ich syn	STANISŁAW KWASKOWSKI
Szambelanowa, jego żona . .	JADWIGA DĄBROWSKA
Helena, córka szambelana z pierwszego małżeństwa	TAMARA OJDANOWSKA
Janusz	ADAM ROKOSSOWSKI
Ludmir	STANISŁAW MALATYŃSKI
Wiktor	BRONISŁAW STANIK
Lokaj	* * *

Rzecz dzieje się na wsi w domu pana Jowialskiego

Dłuższa przerwa po obrazie I i II

Reżyser:

STANISŁAW SKALSKI

Dekorator:

KAZIMIERZ STOPKOWICZ

Kierownik literacki:

HENRYK BRZESKI

Początek punktualnie o godzinie 7 wieczorem

Po rozpoczęciu przedstawienia wstęp na widownię wzbroniony

SZATNIA OBOWIĄZKOWA

TEATR POLSKI

**W CIESZYNIE
I BIELSKU**

POD DYREKCJĄ
STANISŁAWA
KWASKOWSKIEGO

**SEZON
1945/46**

PROGRAM

CENA 2 ZŁ